

Sygnatura akt Z&W: 2754.2/20

Wrocław, 17 kwietnia 2020 r.

OPINIA PRAWNA
DOTYCZĄCA PRAWNEJ MOŻLIWOŚCI FUNKCJONOWANIA
GABINETÓW PODOLOGICZNYCH
PO WPROWADZENIU NADZWYCZAJNYCH, PRAWNYCH OGRANICZEŃ
NA SKUTEK WYSTĄPIENIA NA TERENIE RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ STANU EPIDEMII

[zagadnienie]

Czy w obecnym stanie prawnym, w związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, spowodowanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, możliwe jest prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług podologicznych? A jeśli tak, czy zostały wprowadzone na gabinety podologiczne lub ich pacjentów dodatkowe, prawne obowiązki?

[zastrzeżenie autora]

Niniejsza opinia ma charakter skrótowego przedstawienia poglądu prawnego w zakresie możliwości wykonywania działalności podologicznej i ewentualnego istnienia dodatkowych, prawnych obowiązków wobec gabinetów podologicznych i ich pacjentów w aspekcie funkcjonowania w obrocie prawnym rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

[ekstraordynaryjny stan prawny]

Rada Ministrów w drodze rozporządzenia z 10 kwietnia 2020 r., w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii¹, dalej zwane **Rozporządzeniem**, wprowadziła na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej², nadzwyczajne ograniczenia administracyjne w stosunku do podmiotów wymienionych w tym akcie prawnym.

[ograniczenie działalności gospodarczej]

Rozporządzenie od § 8 ust.1 pkt 1. lit. a do k oraz § 8 ust. 1 pkt 2 do 3; wprowadza czasowe³ ograniczenie w prowadzeniu enumeratywnie wymienionych tam rodzajów działalności gospodarczych (zawodowych).

¹ Dz. U. poz. 658 z 2020 r.

² Obszar określony przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. poz. 2269)

³ Obecnie do 19 kwietnia 2020 r.

Przyjęta przez Radę Ministrów redakcja przepisu § 8 Rozporządzenia musi prowadzić do wniosku, że wymienione w nim rodzaje działalności, co do których wprowadzono reglamentację administracyjną, **tworzy katalog zamknięty**, co oznacza, że nie podlega on rozszerzającej wykładni przy stosowaniu tej normy prawnej, oraz uniemożliwia stosowania reguły *per analogiam*, jako instytucji co do zasady nieistniejącej⁴ w prawie administracyjnym.

Zgodnie z tym przepisem, czasowemu ograniczeniu podlegają wyłącznie działalności polegające na prowadzeniu:

1. restauracji i pozostałych placówkach gastronomicznych⁵ w tym tych, które związane są z konsumpcją i podawaniem napojów;
2. organizacji imprez rozrywkowych, w tym kasyn stacjonarnych;
3. działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej;
4. tatuaży i *piercingu*;
5. hotelarskich;
6. fryzjerstwo z pozostałymi zabiegami kosmetycznymi;
jak również:
7. działalność bibliotek, archiwów, muzeów, pozostałej działalności związanej z kulturą, w tym kin;
8. działalność związana ze sprawowaniem kultu religijnego w miejscach publicznych.

[działalność podologiczna]

Mając na uwadze powyższe, należy skonkludować, że działalność podologiczna, wykonywana przez podologów w gabinetach⁶ podologicznych lub poza gabinetami, nie podlega ograniczeniom wynikającym z przedmiotowego Rozporządzenia, jako działalność w nim niewymienionej.

Należy stanowczą podkreślić, że ograniczenie działalności określone przez Rozporządzenie w § 8 ust. 1 pkt. 1 lit. h, określonej jako *pozostałe zabiegi kosmetycznej; ujęte w Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (dalej PKD) w podklasie 96.02.Z*; która obejmuje m.in.: *manicure i pedicure* oraz pozostałe zabiegi kosmetyczne, gdzie indziej niesklasyfikowane; **nie dotyczą podologii**, albowiem podologia jest działalnością sklasyfikowaną pod numerem PKD 86.90.D – *działalność paramedyczna*; choć nie jest ona w niej wymieniona *expressis verbis*.

Nie ulega jednak wątpliwości, że działalność podologiczna nie jest działalnością kosmetyczną, gdyż zakres tych usług jest przedmiotowo inny. Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7 sierpnia 2014 r. w *sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania*, pod

⁴ W literaturze i orzecznictwie można odnaleźć pogląd, że wykładnia prawa *per analogiam* jest dopuszczalna również w prawie administracyjnym, ale zdaniem autora opinii są to poglądy marginalne.

⁵ Z wyłączeniem realizacji usług polegających na przygotowywaniu i podawaniu żywności na wynos lub jej przygotowywaniu i dostarczaniu oraz działalności restauracyjnej lub barowej prowadzonej w środkach transportu, wykonywanej przez oddzielne jednostki

⁶ Zastrzeżenie: nie dotyczy to sytuacji przedstawionej w rozdziale *gabinet podologiczny w obiekcie handlowym powyżej 2.000 m²*

pozycją 323014 wyodrębniono zawód podologa w podgrupie określonym jako *średni personel do spraw zdrowia*.

Na marginesie należy wskazać, że postulat *de lege ferenda* wpisania na listę zawodów medycznych podologa (podiatry) jest absolutnie słuszny i konieczny.

A zatem działalność podologiczna, jako niewymieniona w Rozporządzeniu, nie podlega jego reglamentacyjnej regulacji.

[dodatkowe obowiązki]

Do najbardziej istotnych nowych obowiązków należy zaliczyć przede wszystkim:

1. obowiązek zapewnienia przez gabinet podologiczny całemu personelowi jednorazowych rękawiczek lub środki do dezynfekcji rąk;
2. obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski albo maseczki, ust i nosa;
3. zapewnienia personelowi odległości między stanowiskami pracy wynoszące co najmniej 1,5 m, chyba że jest to niemożliwe ze względu na charakter działalności wykonywanej, a jednocześnie jednostka ta zapewnia środki ochrony osobistej związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19
4. zapewnienia, że w tym samym czasie nie będzie przebywało w gabinecie podologicznym więcej niż 3 osoby na jedno stanowisko kasowe, w tym że w godzinach od 10:00 do 12:00 mogą to być wyłącznie osoby powyżej 65 roku życia.
5. osoby nabywające towary lub usługi muszą nosić rękawiczki jednorazowe;
6. dokonanie po każdym kliencie (pacjencie) dezynfekcji stanowiska obsługi i stanowiska kasowego

Z uwagi na paramedyczny charakter usług podologicznych, należy wyrazić pogląd, że gabinety zapewnią dodatkowe, bardziej rygorystyczne niż to przewiduje Rozporządzenie, środki i procedury, zapewniające bezpieczeństwo epidemiologiczne personelu i pacjentów, ale trzeba podkreślić, że ten postulat wynika wyłącznie z odpowiednio pojmowanego pojęcia należytej staranności wynikającej z zawodowego charakteru działalności. Dobrą praktyką byłoby stworzenie przez gabinety podologiczne regulaminu obsługi pacjentów w czasie trwania epidemii spowodowanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, który byłby publikowany na stronach internetowych gabinetów podologicznych oraz dostępny przy wejściu do gabinetu.

W gwooli przykładu, takimi środkami dodatkowej ochrony mogło by być, na przykład, mierzenie temperatury pacjentom przed wejściem do gabinetu oraz personelowi przed podjęciem czynności zawodowych, a w razie przekroczenia jej normalnego stanu, prawo odmowy wejścia do gabinetu; używanie dodatkowych osłon, odgradzających personel od pacjentów, używanie jednorazowych fartuchów *etc.*

[gabinet podologiczny w obiekcie handlowym powyżej 2.000 m²]

Odmienne stanowisko w zakresie możliwości prowadzenia działalności podologicznej w czasie obowiązywania przedmiotowego Rozporządzenia od tego, zaprezentowanego powyżej, będzie uprawnione wówczas,

gdy ta działalność będzie prowadzona w obiekcie handlowym, którego powierzchnia sprzedaży wynosi ponad 2.000 m². W takiej sytuacji, będzie mieć zastosowanie § 8 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia, który wprowadza czasowe⁷ ograniczenie prowadzenia działalności usługowej, co należy rozumieć jako świadczenie wszystkich usług, nie tylko tych wymienionych w § 8 ust. 1 pkt 1-3 Rozporządzenia. Ograniczenie w tym zakresie będzie oznaczało zakaz prowadzenia tej działalności przez czas oznaczony w Rozporządzeniu.

[podsumowanie]

Reasumując dokonaną analizę treść norm prawnych zawartych w Rozporządzeniu, należy jednoznacznie stwierdzić, że świadczenie usług podologicznych w lokalach, które nie znajdują się w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2.000 m², nie uległo ograniczeniu w postaci czasowego zakazu prowadzenia tej działalności, a jedynie Rozporządzenie wprowadziło elementy, która można nazwać dystansowania się społecznego w obiektach usługowych i handlowych.

Na koniec należy wyrazić pogląd, że brak wymienienia w Rozporządzeniu w § 8 ust. 1 działalności podologicznej nie jest wynikiem, na przykład, przeoczenia, a świadomym zabiegiem Prawotwórcy. Powszechnie wiadomym jest, że działalność podologiczna ma istotne znaczenie dla poprawy zdrowia pacjentów, a jednocześnie powoduje, że szpitale, w szczególności ich oddziały ratunkowe (SOR), dzięki temu są odciążone. Szczególnie jest to ważne w sytuacji, w której w obecnej sytuacji epidemiologicznej placówki szpitalne są obciążone ponad miarę, jak również z uwagi na to, że, niestety, szpitale są uważane obecnie za główne miejsce zakażeń SARS-CoV-2.

Marcin Zatorski, radca prawny

⁷ obecnie do 19 kwietnia 2020 r.